

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Mgr. Michaelou Priesolovou, v právnej veci **žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.**, IČO: 31 335 004, so sídlom Bajkalská 3, 829 48 Bratislava – Ružinov, proti **žalovaným v rade 1/:**

štátny občan SR, **v rade 2,**

štátna občianka SR, *obaja právne zastúpení:*

Mgr. Peter Arendacký, advokát so sídlom Železničiarska 13, Bratislava, o zaplatenie 63.855,82 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a .**
- II. Žalovaným v rade 1/ a 2/ **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.6.2020 domáhal, aby súd žalovaných v rade 1/ a 2/ zaviazal, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi sumu 63.885,82 Eur, spolu so 2,59 % ročným úrokom za úver zo sumy 62.340,69 EUR od 1.3.2018

do zaplataenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 63.270,41 EUR od 1.3.2018 do zaplataenia a nahradili mu trovy konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 3345932 7 04 bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere na bývanie č. 3345932 7 04 zo dňa 07.09.2016 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 63 400,00 EUR. V zmysle čl. VIII., bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 309,66 EUR, ktorá bola konštantná počas celej doby splácania. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 172,82 EUR a 2,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 136,84 EUR, pričom sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto stavebného sporenia ako splátku úroku z medziúveru preúčtoval na konto medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5.3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní I. a II. porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 08.12.2017 žalobca vyzval žalovaných na doplataenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplataené, žalobca bude požadovať splataenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky nebol doplataené žalobca dňa 12.01.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (12.01.2018), predstavuje sumu vo výške 63 366,84 EUR, pričom pozostáva z istiny vo výške 62 377,12 EUR, z nezaplataených úrokov za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 920,72 EUR a z nezaplataených poplatkov za upomínanie spolu vo výške 69,00 EUR. Žalobca si týmto dovoľuje uviesť, že si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplataených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 60,00 EUR. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 12.01.2018 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 12.01.2018. Požadovaním predčasného splataenia úveru, úverová zmluva nezaníká, žalobca v zmysle čl. X., bod 10.17.3 úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 2,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX., bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 13.01.2018). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti bola na konto stavebného sporenia pripísaná štátna prémie v celkovej výške 36,43 EUR. Uvedená štátna prémie bola dňa 31.01.2018 preúčtovaná na konto medziúveru a započítaná na istinu pohľadávky. Žalovaná suma vo výške 63 885,82 EUR vyčíslená k 28.02.2018 pozostáva z: istiny 62 340,69 EUR = istina vo výške 62 377,12 EUR, znížená o pripísanú štátnu prémie vo výške 36,43 EUR, 2,59 % p. a. úroku za úver od 13.01.2018 do 28.02.2018 vo výške 207,96 EUR, 5,00 % p. a. úroku z omeškania od 13.01.2018 do 28.02.2018 vo výške 407,45 EUR.

3. Súd žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu sp.zn. 46Csp/48/2010-38 zo dňa 29.6.2020, proti ktorému podali žalovaní v rade 1/ a 2/ dňa 13.7.2020 odpor (č.l. 51). V podanom odpore žalovaní v rade 1/ a 2/ uviedli, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo žalovaní konali ako fyzické osoby - nepodnikatelia. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola žalobkyňou pripravená vopred na formulári vrátane znenia podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia žalovanými. Podľa časti II. úverovej zmluvy – Základné úverové

podmienky - sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovaným medziúver - úver na bývanie – účelový úver na dobu určitú č. 3345932 4 05 vo výške 63 400,00 Eur, pri úrokovej sadzbe 2,59 % p. a., výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru: 136,84 Eur, počet splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy: 146. Medziúver je poskytnutý dlžníkovi, ktorý má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení č. 3345932 7 04, výška mesačného vkladu dlžníka je 172,82 Eur, počet mesačných vkladov na splnenie podmienky pridelenia CS je 146. Stavebný úver - úver na bývanie – účelový úver na dobu určitú č. 3345932 7 04 vo výške 37 346,89 eur, úroková sadzba stavebného úveru 2,90 % p. a., výška mesačnej splátky istiny a úrokov stavebného úveru: 309,66 Eur, počet splátok istiny a úrokov stavebného úveru: 142. Doba trvania zmluvy 24 rokov, termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru: 15. 08. 2040 (vek v prípade dožitia žalovaného 1/ pri konečnej splatnosti má byť 78 rokov a vek žalovanej 2/ má byť 75 rokov). RPMN pri stavebnom úvere bola 2,91 % a pri medziúvere 2,79 %. Celková výška medziúveru je 63 400,00 Eur a celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť je 91 066,33 Eur. Celková čiastka je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy. Výška odplaty za poskytnutie úveru zo sumy poskytnutých peňažných prostriedkov je pre medziúver 4,25 % a stavebný úver 2,95 %. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa. Z uvedeného zákonného ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka je zrejmé, že akákoľvek iná odplata, či už je označená ako provízia alebo odplata za poskytnutie úveru, nemôže byť predmetom úveru, poskytnutia prostriedkov, ale tvorí príslušenstvo, teda náklady spojené s poskytnutím úveru. Poskytnutý úver sa mal splácať podľa zmluvy nasledovne: - medziúver: 136,84 Eur x 146 splátok = 19 978,64 Eur - vklady stavebného sporenia: 172,82 Eur x 146 splátok = 25 231,72 Eur - stavebný úver: 309,66 Eur x 142 splátok = 43 971,72 Eur Poplatok za spracovanie vrátane zmluvnej dokumentácie bol vo výške 1,2 % z cieľovej sumy 63 400,00 Eur, t.j. 760,80 Eur. Celková čiastka mala byť vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. medziúver v celkovej sume 19 978,64 Eur, vklady stavebného sporenia v celkovej sume 25 231,72 Eur, stavebný úver v celkovej sume 43 971,72 Eur a spracovateľský poplatok v sume 760,80 Eur, čo predstavuje celkovú čiastku 89 942,88 Eur vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy (19 978,64 + 25 231,72 + 43 971,72 + 760,80). V zmluve uvedená celková čiastka 91 066,33 Eur je uvedená nesprávne, je uvedená o 1 123,45 Eur vyššia a zo zmluvy nie je zrejmé, akú protislužbu za sumu 1 123,45 Eur žalobkyňa žalovaným poskytla. Ak by sme aj zarátali do výpočtu celkovej čiastky ďalšie poplatky, ako: pomerná časť poplatku za uzatvorenie zmluvy 18,00 Eur a poplatok za znalecký posudok 220,00 Eur, tak ani v tom prípade celková čiastka 90 180,88 Eur (89 942,88 + 18,00 + 220,00) nezodpovedá celkovej čistke 91 066,33 Eur uvedenej v zmluve. V zmluve uvedená celková čiastka 91 066,33 Eur je uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, a teda je nutné konštatovať, že nie je uvedená vôbec. Podľa § 1 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie (1) Tento zákon upravuje a) práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním úveru na bývanie na základe zmluvy o úvere na bývanie, b) podmienky poskytovania úveru na bývanie, c) zmluvy o úvere na bývanie, d) spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním úveru na bývanie, e) podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa spojené s poskytovaním úveru na bývanie. (3) Úverom na bývanie sú aj hypotekárny úver podľa osobitného predpisu poskytovaný spotrebiteľovi a niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu; Podľa § 2 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie (1) Na účely tohto zákona sa rozumie f) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými s úverom na bývanie všetky náklady vrátane úrokov, peňažných plnení, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere na bývanie a ktoré sú spotrebiteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace

so zmluvou o úvere na bývanie, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takej doplnkovej služby, aby získal úver na bývanie alebo ho získal za ponúkaných podmienok a vrátane nákladov na ocenenie nehnuteľnosti, ak je také ocenenie potrebné na získanie úveru na bývanie okrem poplatkov za zápis prevodu vlastníctva nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, pričom z celkových nákladov spotrebiteľa sú vylúčené poplatky, ktoré má spotrebiteľ zaplatiť za nedodržiavanie záväzkov určených v zmluve o úvere na bývanie, g) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky úveru na bývanie a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom na bývanie, h) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom na bývanie, vyjadrené ako ročný percentuálny podiel z celkovej výšky úveru na bývanie, prípadne vrátane nákladov podľa § 7; ročná percentuálna miera nákladov sa rovná na ročnom základe súčasnej hodnote všetkých budúcich alebo súčasných záväzkov (čerpanie, splátky a poplatky) dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom, i) úrokovou sadzbou úveru na bývanie úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného úveru na bývanie, j) fixnou úrokovou sadzbou úveru na bývanie jedna úroková sadzba úveru na bývanie dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o úvere na bývanie na celú dobu trvania zmluvy o úvere na bývanie alebo viac úrokových sadzieb úveru na bývanie dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o úvere na bývanie na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o úvere na bývanie nie sú určené všetky úrokové sadzby úveru na bývanie, úroková sadzba úveru na bývanie sa považuje za fixnú len na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby úveru na bývanie určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o úvere na bývanie, k) celkovou výškou úveru na bývanie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere na bývanie, l) posúdením úverovej bonity zhodnotenie, že spotrebiteľ je schopný splniť záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere na bývanie riadne a včas. Na základe vstupných parametrov úveru uvedených v úverovej zmluve: výška úveru 63 400,00 Eur, spracovateľský poplatok 760,80 Eur, pomerná časť poplatku za uzatvorenie zmluvy 18,00 Eur, poplatok za znalecký posudok 220,00 Eur, celková čiastka k zaplaceniu, uvedená v zmluve vo výške 91 066,33 Eur, doba splácania 24 rokov, je hodnota RPMN 3,26 %, pričom v zmluve uvedené hodnoty RPMN 2,91 % a 2,79 % sú uvedené nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom k tomu, že predmetný poskytnutý úver sa javí byť bezúročným a bez poplatkov, a žalobkyňa zrejme mala vedomosť o nedostatkoch uvedených v úverovej zmluve, § 13 ods. 18 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie jej ako veriteľovi zakazoval požadovať od žalovaných zabezpečenie splnenia svojho záväzku úveru na bývanie v hodnote neprimerane vyššej, v tomto prípade záväzok vo výške 62 639,20 Eur, pretože táto čiastka bola žalovaným skutočne vyplatená po odrátaní spracovateľského poplatku (63 400,00 – 760,80), k pomeru ceny nehnuteľnosti 1 110 000,00 Eur. Žalovaní v rade 1/ a 2/ namietali aj neoprávnenosť nároku na úhradu spracovateľského poplatku, a to s poukazom na závery rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18. júla 2019 č.k. 27Co/57/2019-193, cit. od bodu 19. rozsudku: „Odvolací súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 05.12.2017 sp.zn. 5Co/158/2017, ktorý potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice z 1.3.2017 sp. zn.13C/354/2014. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie určil zmluvnú podmienku o poplatku za poskytnutie úveru 250 € spolu s príslušenstvom podľa čl. 1 ods.1.2. úverovej zmluvy žalobcu za neprijateľnú. V prípade odkazovanej veci Okresného súdu Košice uzatvoril žalobca s iným dlžníkom rovnakú formulárovú úverovú zmluvu teda zmluvu za rovnakých zmluvných podmienok ako v danej veci. Súd prvej inštancie konštatoval, čo potvrdil i odvolací súd, že sa v danom prípade jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie žalobcom ako dodávateľom - bankou v prevažnej miere nesleduje záujmy

spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ak Občiansky zákonník v ustanovení § 53a ods. 1 ukladá dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú pre jej neprijateľnosť alebo ak z takejto podmienky nebolo priznané plnenie, dodávateľ nie je oprávnený domáhať sa ani v súdnom konaní plnenia vyplývajúceho z neprijateľných podmienok voči ostatným spotrebiteľom. Zákonnému pojmu zdržať sa používania bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá i povinnosť dodávateľa neuplatňovať si plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Poplatok za poskytnutie úveru nie je hlavným predmetom plnenia. Jedná sa o vedľajšie dojednanie a vedľajšie plnenie, preto nie je možné aplikovať výnimku zo zákazu neprijateľných podmienok podľa § 53 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka, ako sa domnieva súd prvej inštancie, ale je potrebné posúdiť prijateľnosť aj tejto zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Vrhného Krajského súdu Karlsruhe z 3. mája 2011, podľa ktorého je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku)... Odvolací súd osobitne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012 sp. zn. 18Co 109/2011, podľa ktorého za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)... Uvedené závery platia rovnako i v prejednávanej veci. K schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie žalovaní konštatovali, že z výpisu z účtu z medziúveru vyplýva, že žalobkyňa účtovala poplatky súvisiace so zasielaním upomienok v súvislosti s omeškaním splátok úveru, a to: 27.04.2017 – 1,00 eur, 23.05.2017 – 1,00 eur, 31.05.2017 – 15,00 eur, 20.06.2017 – 1,00 eur, 19.07.2017 – 1,00 eur, 31.07.2017 – 15,00 eur, 19.08.2017 – 1,00 eur, 31.08.2017 – 15,00 eur, 18.09.2017 – 1,00 eur, 30.09.2017 – 15,00 eur, 21.10.2017, 20.11.2017 a 18.12.2017 – 1,00 eur. Uvedené poplatky žalobkyňa zaúčtovala neoprávnene, nakoľko nejde o skutočne vynaložené a hodnoverne preukázateľné náklady súvisiace so zasláním upomienky v súvislosti s omeškaním splátky úveru na bývanie spotrebiteľa (§ 14 ods. 15). Žalobkyňa účtovala žalovaným poplatok za spracovanie úveru 760,800 eur, ktorý odúčtovala pri prvom poskytnutí finančných prostriedkov, t.j. žalobkyňa neposkytla žalovaným finančné prostriedky vo výške 63 400,00 eur ale len vo výške 62 639,20 eur. Z úverovej zmluvy nevyplýva čo predstavuje rozdiel medzi vyššie uvedenou celkovou sumou 91 066,33 eur a sumou 90 246,88 eur. Keďže žalobkyňa podľa zmluvy mienila spracovateľský poplatok odúčtovať z finančných prostriedkov poskytnutého úveru už pri prvom čerpaní, tento poplatok už nemal byť zahrnutý do celkovej splatnej čiastky, pretože by išlo o duplicitu účtovania spracovateľského poplatku, t.j. žalobkyňa tak celkovú splatnú čiastku účtovala ako poskytnuté finančné prostriedky 63 400,00 eur + 760,80 eur poplatok, pričom mala účtovať poskytnuté finančné prostriedky 62 639,20 eur + 760,80 eur poplatok. Naviac, žalobkyňa účtovala úroky aj z poplatku za spracovanie úveru a aj z výšky úveru 63 400,00 eur, pričom mohla úroky účtovať len zo sumy 62 639,20 eur. Pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie žalobkyňa neposúdila s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, nezohľadnila najmä schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie a

potrebné a primerané skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie počas celej doby trvania zmluvy o úvere na bývanie, nebrala do úvahy najmä čas, na ktorý sa úver na bývanie poskytoval, výšku poskytnutého úveru na bývanie, príjem spotrebiteľa, výdavky spotrebiteľa, náklady na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb spotrebiteľa, výšku splátky poskytovaného úveru na bývanie, peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, nezohľadnila očakávané zníženie príjmu spotrebiteľa, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku počas lehoty splácania úveru na bývanie a ďalšie finančné a ekonomické okolnosti, ktoré mali vplyv na schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie. Príjem žalovaného 1/ bol priemerne mesačne 462,23 eur a príjem žalovanej 2/ priemerne mesačne 87,52 eur, t.j. žalovaní mali priemerný mesačný príjem spolu 549,75 eur. Záväzky žalovaných u iných veriteľoch boli spolu vo výške 520,70 eur a náklady spojené s bývaním boli vo výške cca 130,00 eur, t.j. 650,70 eur a teda príjem žalovaných nepostačoval už ani na tieto skoršie záväzky a na náklady spojené s bývaním. A to ešte nie sú zohľadnené náklady na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb. Už z tohoto vyplýva, že žalovaní v žiadnom prípade nemohli spĺňať podmienky pre poskytnutie úveru a už pred uzavretím zmluvy bolo zrejmé, že žalovaní nemajú príjem na to, aby predmetný úver splácali od počiatku mesačne po 309,66 eur. V čase uzavretia zmluvy mal žalovaný v rade 1/ 54 rokov a žalovaná v rade 2/ 51 rokov. V čase konečnej splatnosti by mal žalovaný v rade 1/ 78 rokov a žalovaná v rade 2/ 75 rokov. V priebehu 10 rokov splácania úveru, ktorý sa mal splácať 24 rokov sa už očakávalo zníženie príjmov žalovaných z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku, avšak očakávalo sa aj zhoršovanie zdravotného stavu žalovaných z dôvodu veku, čo napokon aj nastalo. Aj keď žalobkyňa očakávala problémy s možným zhoršením zdravotného stavu žalovaných, tento stav následne odmietla riešiť, keď najprv odmietla poskytnúť žalovaným odklad splátok a zníženie splátok a následne potom namiesto toho, aby situáciu riešila, ešte mesačné splátky zvýšila na 412,61 eur. Je zrejmé, že žalobkyňu od počiatku nezaujímalo, či žalovaní sú schopní úver splácať a ani situáciu spôsobenú neschopnosťou splácať úver riešiť. Žalobkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou a hrubo porušila povinnosti podľa § 8 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie. Žalobkyňa nie je oprávnená vyžadovať od žalovaných jednorazové splatenie úveru na bývanie a keďže ide o hrubé porušenie povinností podľa § 8 ods. 1 z dôvodu, že žalobkyňa ignorovala údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalovaných, neprihliadala na údaje z príslušnej databázy a registra, úver sa podľa § 15 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa sa navyše domáhala aj nárokov zo spracovateľského poplatku, keď v žalobe uplatnila nárok z výšky poskytnutého úveru 63 400,00 Eur, pričom skutočne vyplatené finančné prostriedky boli len vo výške 62 639,20 eur, krátené práve o spracovateľský poplatok 760,80 Eur. V danom prípade tak neboli splnené podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, žalobkyňa sa žalobou mohla domáhať len už splatných splátok, ktoré boli splatné do podania žaloby, čím by však uplatňovala už iné právo. Ochrana spotrebiteľa je v konaní pred súdom posilnená taktiež normovaním nemožnosti zmeny žaloby. V zmysle § 294 CSP je zmena žaloby vylúčená v prípade, ak spotrebiteľ v spore vystupuje v pozícii žalovaného. Zmenou žaloby je podľa ust. § 140 CSP návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Veritelia musia byť preto dôslední už pri uplatňovaní nárokov voči spotrebiteľom na súde a pri koncipovaní žalôb klásť dôraz na ich úplnosť a správnosť. Pokiaľ tak neurobia, ako žalobkyňa v prejednávanej veci, musia znášať príslušné procesné následky. Žalovaní v 1. a 2. rade navrhujú, aby súd Platobný rozkaz, vydaný dňa 29. 06. 2020 pod spisovou značkou 46Csp/48/2020 – 38 zrušil, žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Uznesením sp.zn. 46Csp/48/2020-80 súd platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu. K podanému odporu sa žalobca vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 3.9.2020 (č.l. 93), v ktorom uviedli, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 3345932 7 04 bola so Žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere na bývanie č. 3345932 7 04 zo dňa 07.09.2016 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 63 400,00 EUR. Žalovaní sa žalobou zo dňa 09.03.2018 podanou na Okresnom súde Žilina žalobu domáhajú určenia, že zmluva o úvere je bezúročná a bezpoplatkov. Konanie je vedené konanie pod sp.zn. 25C/9/2018, pričom do dnešného dňa nebolo právoplatne skončené. Žalobca si následne uplatnil svoj nárok v konaní o zaplatenie, a to z dôvodu obozretnosti a zároveň aby predišiel k márnemu uplynutiu premlčacej lehoty. Žalovaní vo svojom odpore uvádzajú obdobné tvrdenia (skúmanie bonity, RPMN, poplatok za spracovanie úveru, neplatné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti), ktoré uvádzajú aj v konaní o určení, či zmluva o úvere má byť považovaná za bezpoplatkovú a bezúročnú, pričom k uvedenému sme sa ako žalovaný už niekoľkokrát vyjadrovali. Práve zmluva o úvere a jej ustanovenia sú podrobené súdnej kontrole v konaní 25C/9/2018. Na základe uvedeného navrhol konanie prerušiť do skončenia konania vedeného na tunajšom súd pod sp.zn. 25C/9/2018.

5. Uznesením zo dňa 15.1.2021 súd konanie prerušil do skončenia konania vedeného na tunajšom súd pod sp.zn. 25C/9/2018. Návrhom zo dňa 9.8.2021 žiadal žalobca v konaní pokračovať a predložil súdu právoplatný rozsudok vo veci sp.zn. 25C/9/2018. Uznesením zo dňa 10.8.2021 (č.l. 141) súd rozhodol o pokračovaní v konaní.

6. Následne súd vo veci nariadil pojednávanie na 8.11.2021. Dňa 5.11.2021 doručil žalobca súdu ospravedlnenie neúčasti a čiastočné späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie prijatých úhrad ako aj poplatkov a úrokov späť a ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, pričom súhlasil s prejednaním veci v neprítomnosti žalobcu. Žalobca žiadal, aby súd žalovaných v rade 1/ a 2/ zaviazal na zaplatenie sumy 60.895,92 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60.488,47 Eur od 1.3.2018 do zaplatenia. Na pojednávaní dňa 8.11.2021 súd vec prejednal a rozhodol iba za účasti právneho zástupcu žalovaných v rade 1/ a 2/. Právny zástupca žalovaných v rade 1/ a 2/ na pojednávaní zotrval na svojej právnej argumentácii, poukázal na závery rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 25C/9/2018 a tvrdil, že žalobca nemohol nárok uplatniť v tomto konaní titulom jednorázového zosplatenia. Následne súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi. Prioritne sa súd zaoberal čiastočným späťvzatím žaloby.

7. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), *žalobca môže vziať žalobu späť.*

8. Podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP, *ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.*

9. Podľa § 146 ods. 1 CSP, *súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.*

10. Na základe dispozitívneho úkonu žalobcu, súd konanie v časti o zaplatenie sumy 2.989,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 2,59 % ročne zo sumy 62.340,69 Eur a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.781,94 Eur od 1.3.2018 do zaplatenia,

zastavil. Žalobca čiastočne späťvzatie odôvodnil závermi prijatými v rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 25C/9/2018, pričom výslovne neuviedol, v akej sume berie žalobu späť. Súd sa s uvedeným vysporiadal ako s rozdielom medzi nárokom uplatneným v žalobe a definovaným v čiastočnom späťvzati.

11. Následne sa vec zaoberal žalobným nárokom vo zvyšku uplatnenej istiny s príslušenstvom, t.j. nároku na zaplatenie sumy 60.895,92 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60.488,47 Eur od 1.3.2018 do zaplatenia. Súd žalobu posúdil podľa nižšie citovaných zákonných ustanovení:

12. Podľa § ods. 1/ zák. č. 90/2016 Z.z. tento zákon upravuje

- a) práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním úveru na bývanie na základe zmluvy o úvere na bývanie,
- b) podmienky poskytovania úveru na bývanie,
- c) zmluvy o úvere na bývanie,
- d) spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa¹) spojených s poskytovaním úveru na bývanie,
- e) podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa spojené s poskytovaním úveru na bývanie.

13. Podľa § 8 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie:

(1) Veriteľ je povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, a to pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie...

(2) Pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa zohľadňuje najmä schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie a potrebné a primerané skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie počas celej doby trvania zmluvy o úvere na bývanie. Veriteľ pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie berie do úvahy najmä čas, na ktorý sa poskytuje úver na bývanie, výšku poskytnutého úveru na bývanie, príjem spotrebiteľa, výdavky spotrebiteľa, účel použitia úveru na bývanie a ďalšie finančné a ekonomické okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie.

(3) Veriteľ je povinný pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

(4) Na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa použijú najmä tieto položky: a) príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb spotrebiteľa, c) výška splátky poskytovaného úveru na bývanie, d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

(5) Veriteľ je povinný limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť tak, aby položky na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie podľa odseku 4 písm. b) až d) neprevyšovali položku podľa odseku 4 písm. a).

(6) Veriteľ je povinný pri úvere na bývanie, pri ktorom nie je určená fixná úroková sadzba počas celej lehoty splatnosti úveru na bývanie, zahrnúť do výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie dopad možného navýšenia úrokovej sadzby úveru na bývanie.

(9) Veriteľ nemôže pri určovaní limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie podľa odseku 3 zohľadňovať a) zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere na bývanie, b) predpokladaný nárast príjmov spotrebiteľa,

(10) Veriteľ je povinný pri posudzovaní položiek podľa odseku 4, ktoré sa použijú pri výpočte limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch, peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjmoch podľa prvej vety je potrebné dokladovať a overovať prostredníctvom interných zdrojov alebo hodnoverných externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa.

(11) Veriteľ je povinný pri posudzovaní príjmu spotrebiteľa zohľadňovať jeho očakávané zníženie, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku počas lehoty splácania úveru na bývanie.

(20) V záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní úveru na bývanie je veriteľ povinný na účely posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť, zdokumentovať a zachovávať postupy a informácie, na základe ktorých sa posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie zakladá, a postupovať v súlade s týmito postupmi a informáciami.

(21) Veriteľ nesmie posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie len na základe toho, že hodnota založenej nehnuteľnosti určenej na bývanie presahuje výšku úveru na bývanie alebo za predpokladu, že sa táto hodnota zvýši, okrem zmluvy o úvere na bývanie, ktorej účelom je výstavba alebo rekonštrukcia nehnuteľnosti určenej na bývanie.

(32) Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa osobitného predpisu, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie najmä s ohľadom na údaje získané z jedného registra alebo z viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná najmenej dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa osobitného predpisu, ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa osobitného predpisu, 32) banky, zahraničnej banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

14. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie, veriteľ je povinný zabezpečiť, aby informácie o príjmoch spotrebiteľa na účel posúdenia schopnosti splácať úver na bývanie boli dokladované alebo overené prostredníctvom interného zdroja alebo hodnoverného externého zdroja, ktorý je nezávislý od spotrebiteľa.

15. Podľa § 13 ods. 3 a 4 písm. f) a l) zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie:

(3) Veriteľ je povinný súčasne s odbornou starostlivosťou preukázať, že spotrebiteľ a oboznámil so znením všeobecných podmienok poskytovania úverov na bývanie.

(4) Zmluva o úvere na bývanie okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj:

f) celkovú výšku a konkrétnu menu úveru na bývanie a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

l) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o úvere na bývanie; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov .

16. Podľa § 14 ods. 15 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa o tom, že nedošlo k splateniu splátky z úveru na bývanie v

lehote jej splatnosti, a to písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), a to najneskôr do 15 dní odo dňa splatnosti tejto splátky z úveru na bývanie. Poplatky za informácie podľa prvej vety nesmú presiahnuť skutočne vynaložené a hodnoverne preukázateľné náklady súvisiace so zaslaním upomienky v súvislosti s omeškaním splátky úveru na bývanie spotrebiteľa.

17. Podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie:

(1) Poskytnutý úver na bývanie sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o úvere na bývanie nemá písomnú formu podľa § 13 ods. 2,

b) zmluva o úvere na bývanie neobsahuje náležitosti podľa § 13 ods. 4 písm. a) až l), s) a ab),

c) v zmluve o úvere na bývanie je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 8 ods. 1, **nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie. Pri hrubom porušení povinností podľa § 8 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 8 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.**

18. Podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba „CSP“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti

19. Podľa § 194 ods. 1 a 2 CSP:

(1) Otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

(2) Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

20. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

22. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 52 ods. 4 OZ, *spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.*

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ, *ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.*

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaní v rade 1/ a 2/ ako dlžníci 7.9.2016 uzavreli zmluvu o úvere na bývanie s evidenčným číslom 0578879 9 01, v zmysle ktorej im bol poskytnutý medziúver pod č. 3345932 4 05 vo výške 63 400,- Eur. V zmysle čl. VIII., bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 309,66 Eur, ktorá bola konštantná počas celej doby splácania. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 172,82 EUR a 2,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 136,84 EUR, pričom sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru a vklady na konto sporenia. Pri dodržaní zmluvných podmienok im mal byť poskytnutý stavebný úver – úver na bývanie vo výške 37.346,89 Eur. V zmysle zmluvných podmienok bol medziúver poskytnutý s úrokovou sadzbou 2,59 % ročne, pri výške splátky 136,84 Eur a splatnosťou 15. deň v mesiaci. Ďalej zmluva obsahovala podmienky poskytnutia stavebného úveru. Súd zmluvu vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 až 54 OZ, keďže žalobca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal a žalovaní nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ako aj skutočnosť, že ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jej obsah, teda žalovaní majú v tomto zmluvnom vzťahu postavenie spotrebiteľa. Právny vzťah, založený predmetnou zmluvou je teda potrebné posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ale aj príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy. Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanými je ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku a predstavuje tzv. absolútny obchod, avšak ako spotrebiteľská zmluva sa spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci sa nejedná o spotrebiteľský úver upravený zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. s poukazom § 1 ods. 3 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z.. Preskúmaním obsahu Zmluvy súd zistil, že táto obsahuje všetky podstatné náležitosti v zmysle zákona o stavebných úveroch a bola platne uzatvorená a je podradená pod režim zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie.

26. S ohľadom na charakter úveru (spotrebiteľský úver na bývanie) súd posudzoval ex offo náležitosti podľa § 52 až 54a OZ. Zároveň súd vyhodnotil náležitosti úveru podľa zákona č. 90/2016 Z.z. S ohľadom na skutočnosť, že na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 25C/9/2018 podali žalovaní v rade 1/ a 2/ v postavení žalobcov, žalobu o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, základná – prejudiciálna otázka bola vyriešená v tomto konaní. Na žiadosť žalobcu súd preto konanie prerušil do skončenia konania vedeného pod sp.zn. 25C/9/2018. Zo žalobcom predloženého rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 25C/9/2018 zo dňa 19.5.2021, právoplatný dňa 29.6.2021 (č.l. 122), mal súd za preukázané, že súd vo veci rozhodol, že úver na bývanie s evidenčným číslom 0578879 9 01 poskytnutý na základe Zmluvy o úvere na bývanie č. 3345932 4 05 a č. 3345932 7 04 uzatvorenej medzi žalobcom

(v postavení žalovaného) a žalovanými v rade 1/ a 2/ (v postavení žalobcov) zo dňa 7.9.2016 je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žalovanému uložil povinnosť nerealizovať výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby. V danej veci súd konštatoval, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s ohľadom na to, že výška úveru aj výpočet RPMN je s poukazom na nesprávne uvedenú výšku úveru uvedený nesprávne. Rovnako súd konštatoval, že s ohľadom na § 8 ods. 1 zákona č. 90/2016 Z.z. hrubé porušenie povinností žalobcu (v tamojšej veci v postavení žalovaného), ktorý si ako veriteľ nesplnil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, a to pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie alebo pred zmenou zmluvy o úvere na bývanie týkajúcou sa výrazného navýšenia celkovej výšky úveru na bývanie. S ohľadom na uvedené nedostatky v súlade s § 15 ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona č. 90/2016 Z.z. súd vyhodnotil, že úver je nutné považovať za bezúročný a bezpoplatkový.

27. V prejednávanej veci, t.j. v konaní o zaplatenie sumy 60.895,92 EUR s príslušenstvom, sa súd stotožnil so závermi Okresného súdu Žilina vo veci sp.zn. 25C/9/2018 a na tento rozsudok stručne poukazuje. Zároveň súd zdôrazňuje, že má za to, že vyriešením tejto prejudiciálnej otázky (bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru) je viazaný s ohľadom na právnu istotu strán sporu ako aj v súlade s § 194 ods. 2 CSP (prejudicialita). V konaní boli dôsledne vyhodnotené všetky žalobcami (v tomto konaní v postavení žalovaných) námietky vzťahujúce sa na nedostatky zmluvy o úvere na bývanie. Súd v danej veci zhodne dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nakoľko nemal za preukázané, že žalobca ako veriteľ s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaných splácať úver vo vzťahu k výške ich mesačného príjmu ako aj s ohľadom na ich iné záväzky a vek. Rovnako je nesporné, že zmluva trpí aj chybnou určenou výškou poskytnutého úveru (náležitosť podľa § 13 ods. 4 písm. f) a celkovej čiastky, ktorú majú žalovaní zaplatiť ako aj výšky RPMN (§ 13 ods. 4 písm. l).

28. S ohľadom na konštatovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, sa súd zaoberal samotným žalobným nárokom na zaplatenie sumy 60.895,92 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60.488,47 Eur od 1.3.2018 do zaplatenia. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca poskytol žalovaným v rade 1/ a 2/ titulom medziúveru sumu 61.704 Eur, nakoľko suma 760,80 Eur bola započítaná ako poplatok za spracovanie úveru. Celkovo tak žalovaným poskytol sumu 62.464,80 Eur.

29. Žalovaní v rade 1/ a 2/ žiadali žalobu zamietnuť s poukazom na § 15 ods. 1 veta prvá zákona č. 90/2016 Z.z., v zmysle ktorého „*ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 8 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie*“. Súd prednostne vyhodnotil v zmysle § 54a OZ otázku premlčania žalobcom uplatneného nároku. Vo vzťahu k uvedenému súd konštatuje, že predmetná zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy, a tak sa na ňu vzťahujú všeobecné ustanovenia § 52 až 54a OZ a špeciálna právna úprava v zákone č. 90/2016 Z.z. Súd má za to, že v prípade spotrebiteľských zmlúv je povinný z úradnej povinnosti (ex offio) vyhodnocovať, či nárok nie je premlčaný.

30. Vo vzťahu k právnej úprave úveru na bývanie súd poukazuje na § 1 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie, v zmysle ktorého *úverom na bývanie na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na základe zmluvy úvere na bývanie*. V zmysle uvedeného sú úverom na bývanie aj hypotéky podľa zákona o bankách a niektoré úvery zo stavebného sporenia. Vo vzťahu k unijnému právu súd poukazuje na to, že právna úprava je obsiahnutá v Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EU zo 4.

februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľnosti určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EU a nariadenia (EU) č. 1093/2010. Z uvedeného je tak nesporné, že aj úver na bývanie, ktorý je predmetom sporu má charakter spotrebiteľského úveru.

31. V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že žalovaní neplnili dohodnuté splátky riadne a včas, a tak žalobca ich výzvou zo dňa 8.12.2017 upozornil na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pretože so v omeškaní s úhradou sumy 2.164,32 Eur, pričom ak do 15.12.2017 sumu neuhradia, žalobca zosplatnení úver. Upozornenie žalovaní v rade 1/ a 2/ prevzali dňa 13.12.2017 (č.l. 18-19).

32. Následne žalobca pre neuhradenie splátok úver zosplatnil k 12.1.2018, čo žalovaným v rade 1/ a 2/ oznámil listom zo dňa 12.1.2018 (č.l. 20-21). Oznámenie o zosplatnení úveru žalovaní v rade 1/ a 2/ prevzali dňa 18.1.2018. V oznámení im bola vyčíslená celá dlžná suma 63.366,84 Eur.

33. K námietke nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru súd konštatuje, že samotné predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny, kým dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Súd má za to, že v prejednávanej veci bolo nesporne prejudiciálne konštatované v konaní sp.zn. 25C/9/2018, že veriteľ hrubo porušil starostlivosť pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver podľa § 8 ods. 1 zákona č. 90/2016 Z.z., a tak následkom tohto konštatovania je v zmysle § 15 ods. 2 citovaného zákona nemožnosť veriteľa požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie. Uvedené konštatovanie má vplyv na samotný žalobný nárok na zaplatenie sumy 60.895,92 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60.488,47 Eur od 1.3.2018 do zaplatenia. S ohľadom na nemožnosť veriteľa – žalobcu, požadovať od spotrebiteľov – žalovaných v rade 1/ a 2/, jednorazové splatenie úveru, súd konštatuje, že predčasné zosplatnenie úveru je neplatné a žalobca môže požadovať iba neuhradenie jednotlivých splátok.

34. Z výpisu z účtu medzi úveru mal súd za preukázané, že žalovaní v rade 1/ a 2/ uhrádzali splátky úveru do 22.6.2017, avšak nie riadne a včas už od samotného uzavretia zmluvy o úvere. Súd z výpisu z účtu medzi úveru a stavebného úveru dospel k záveru, že žalovaní pravidelne uhrádzali splátky po splatnosti splátky splatnej 15.deň v mesiaci, no vôbec neuhradili splátku splatnú 15.5.2017. Následne uhradili splátku dňa 22.6.2017 v sume 273,68 Eur, čo predstavuje poslednú žalovanými uhradenú splátku, no vykonanú po lehote splatnosti. Z uvedeného výpisu z účtu je zrejme a nepochybné, že žalovaní sa preukázateľne dostali do omeškania do splátkami splatnými už v mesiaci november 2016, pre ktoré už v danom čase mohol žalobca úver zosplatniť.

35. Posúdením samotnej žaloby a jej príloh súd dospel k záveru, že nemal jednoznačne za preukázané, koľko reálne žalovaní titulom medzi úveru a stavebného úveru zaplatili. Samotní žalobca uvedené nielenže v žalobe nešpecifikoval, no súdu to nie je zrejme, ani z priložených listinných dôkazov. V danej veci žalobca osobitne pripisoval vklady na účet medziúveru titulom splátok a osobitne vklady pripisoval na účet stavebného sporenia (č.l. 22-23). Z výpisu z účtu medziúveru a stavebného úveru vyplýva výška jednotlivých vkladov, no zároveň ich súčet nekorešponduje s tvrdením žalobcu ani s výškou nasporenej súdu. V tomto

bode súd zdôrazňuje, že samotný žalobca sám jasne a zrozumiteľne neuvádza, koľko titulom medziúveru a stavebného úveru žalovaní uhradili na splátkach. Výslovne to nekonštatuje ani v čiastočnom späťvzátí žaloby, kde súd iba vlastným výpočtom rozdielu medzi uplatneným nárokom v žalobe a špecifikácii po čiastočnom späťvzátí, dospel k rozdielu. Pričom súdu nie je zrejmé, či tento rozdiel predstavuje sumu vykonaných úhrad žalovanými, resp. v akej výške uvedené zahŕňa poplatky a úroky.

36. Podľa § 132 ods. 1 CSP *v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.*

37. Podľa § 132 ods. 2 CSP *opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.*

38. Podľa § 132 ods. 3 CSP *žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.*

39. Podľa § 215 ods. 1 CSP *súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.*

40. Vo vzťahu k uvedenému súd konštatuje, že civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, z ktorej vyplýva zodpovednosť strán sporu za zistenie skutkového stavu, pričom povinnosťou žalobcu v žalobe je opísanie všetkých rozhodujúcich skutočností, o ktoré opiera svoj nárok. Opísanie rozhodujúcich skutočností žalobca nemôže nahradiť odkazom na označené dôkazy. V danej veci podľa názoru súdu v žalobe absentujú skutkové tvrdenia žalobcu významné z hľadiska hmotného práva, bez ktorých nie je možné posúdiť rozsah uplatneného nároku. Žalobca jednoznačne nešpecifikoval, z ktorých konkrétnych súm žalovaná čiastka 60.895,92 eur pozostáva. Súd má za to, že riadna špecifikácia požadovanej sumy, jej jednotlivých častí, je nevyhnutným predpokladom toho, aby súd mohol posúdiť dôvodnosť rozsahu uplatňovaného nároku. Tieto jednotlivé skutkové tvrdenia je potrebné uviesť z hľadiska predchádzania duplicitnému priznaniu plnenia z toho istého zmluvného vzťahu, keď veriteľ by sa mohol domáhať nároku na základe rovnakého zmluvného vzťahu viacerými žalobami za viaceré, konkrétne časovo ohraničené obdobia trvania zmluvy. Z hľadiska procesného práva je dôležité, aby riadnym a nezameniteľným vymedzením nároku bola vylúčená možnosť zámenny s iným nárokom a možnosť uplatnenia toho istého nároku v inom konaní, čo súvisí s prekážkou začatej, resp. rozhodnutej veci.

41. Okresný súd v závere dodáva, že podľa jeho názoru absencia vyššie uvedených náležitostí žaloby neodôvodňovala postup podľa § 129 CSP. Napriek absencii uvedených náležitostí nemala predmetná žaloba také procesné nedostatky, pre ktoré by nebolo možné v konaní pokračovať, a ktoré by bránili jej vecnému prejednaniu. Zo žaloby bolo zrejmé čoho sa týka a čo a ňou sleduje, išlo o podanie úplné a zrozumiteľné. Súd má za to, že nedostatočné vymedzenie skutkových okolností súvisí s bremenom tvrdenia a s dôsledkami jeho neunesenia, a tak súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

42. Nad rámec súd konštatuje, že žalobný nárok je premlčaný minimálne vo vzťahu k nároku na zaplatenie splátok medziúveru a stavebnému úveru k 15.5.2017, nakoľko žaloba bola podaná na súde až 12.6.2020. Uvedené súd vyhodnotil v zmysle § 54a OZ z úradnej povinnosti. Z dôvodu absencie jednoznačného preukázania toho, akých úhrad rozčlenených na jednotlivé splátky splatné do podania žaloby, súd celý žalobný nárok ako nedostatočne špecifikovaný a preukázaný zamietol.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, *súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.*

44. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, *o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.*

45. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol na základe ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, t.j. v zmysle zásady úspechu v konaní. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol, a tak boli úspešnou stranou sporu žalovaní v rade 1/ a 2/, ktorým súd priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

**Okresný súd Žilina,
dňa 8.11.2021**

JUDr. Mgr. Michaela Priesolová
sudkyňa